

วิจัยในชั้นเรียน

นำเสนอเมื่อ : 31 ก.ค. 2552

รายงานวิจัยในชั้นเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551

ผู้วิจัย จินตนา พรหมรักษา

เรื่อง ผลการปรับพฤติกรรมด้านวินัยทางการเรียนในรายวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 2 ด้วยกระบวนการเสริมแรง

วัตถุประสงค์งานวิจัย

1. เพื่อประเมินผลพฤติกรรมด้านวินัยทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน หลังจากการได้รับการปรับพฤติกรรมด้วยกระบวนการเสริมแรง
2. เพื่อประเมินผลความคงทนของพฤติกรรมด้านวินัยทางการเรียนหลังจากการได้รับการปรับพฤติกรรมด้วยกระบวนการเสริมแรง
3. เพื่อสร้างคู่มือการปรับพฤติกรรมวินัยทางการเรียนด้วยกระบวนการเสริมแรงที่มีคุณภาพตามมาตรฐานที่ยอมรับได้

สมมติฐานงานวิจัย

1. หลังจากการได้รับการปรับพฤติกรรมด้วยกระบวนการเสริมแรง นักเรียนมีวินัยทางการเรียนเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ที่ระดับคุณภาพ ดี
2. หลังจากการได้รับการปรับพฤติกรรมด้วยกระบวนการเสริมแรง นักเรียนมีความคงทนต่อการแสดงพฤติกรรมวินัยทางการเรียนอย่างถาวร และสม่ำเสมอ
3. คู่มือการปรับพฤติกรรมวินัยทางการเรียนด้วยกระบวนการเสริมแรงมีคุณภาพตามมาตรฐานในระดับ

ขอบเขตงานวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร

- กลุ่มประชากร

ประชากรที่ใช้ในการดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 2 ของโรงเรียนเทศบาลท่าอิฐ จำนวน 206 คน

- กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 2 /5 ของโรงเรียนเทศบาลท่าอิฐ จำนวน 41 คน

2. ขอบเขตด้านระยะเวลา

- การดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้ ใช้เวลาในการดำเนินงานทั้งสิ้น 14 สัปดาห์ ตั้งแต่เดือน พฤศจิกายน - กุมภาพันธ์ 2551

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

- เนื้อหาที่ใช้ในการดำเนินงานวิจัย ได้กำหนดขอบเขตของการแสดงพฤติกรรมด้าน

วินัยทางการเรียน ดังนี้

3.1 มีความพร้อมในการเรียน ได้แก่ อุปกรณ์การเรียน สมุด หนังสือ

ครบถ้วน

3.2 ไม่ค่อย เล่น หรือทำกิจกรรมอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากการเรียนใน

รายวิชาภาษาไทย

3.3 ส่งงานและการบ้านตรงเวลา ครบถ้วน

3.4 ผลงานที่ทำมีความประณีต เรียบร้อย สะอาด

แสดงถึงความตั้งใจและความพยายามในการเรียนรู้และรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรต้น

กระบวนการเสริมแรงทางบวกและทางลบ

2. ตัวแปรตาม

พฤติกรรมด้านวินัยทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

วิธีดำเนินงาน

1. บันทึกพฤติกรรมก่อนการดำเนินงานวิจัย
2. เรียงลำดับความสำคัญของปัญหา
3. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการปรับพฤติกรรมของนักเรียน
4. สร้างคู่มือการปรับพฤติกรรมด้านวินัยทางการเรียน ด้วยกระบวนการเสริมแรง 4 ขั้นตอนตามหลักการทางจิตวิทยาการปรับพฤติกรรมของ คาริช (Kalish) ดังนี้
 - 4.1 กระบวนการเรียนรู้วินัยทางการเรียน
 - 4.2 กระบวนการสร้างเงื่อนไข
 - 4.3 กระบวนการปรับพฤติกรรมตามเงื่อนไข
 - 4.4 กระบวนการตอบสนองพฤติกรรม
5. ดำเนินการทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
6. ปรับปรุงกระบวนการให้มุ่งสู่เป้าหมายที่ต้องการให้เกิดกับนักเรียน
7. ประเมินผล รายงานผลการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงานวิจัย

1. คู่มือการปรับพฤติกรรมด้านวินัยทางการเรียน
2. แบบบันทึกพฤติกรรมวินัยทางการเรียนก่อนและหลังการปรับพฤติกรรม
3. แบบประเมินคุณภาพคู่มือการปรับพฤติกรรมวินัยทางการเรียน

วิธีการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. คู่มือการปรับพฤติกรรมวินัยทางการเรียน
 - 1.1วิธีการสร้าง
 - ศึกษาเอกสาร ตำรา ทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการปรับพฤติกรรมของนักเรียนและการเสริมแรง
 - กำหนดขอบเขตเนื้อหาของพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความมีวินัยทางการเรียน
 - กำหนดรูปแบบกระบวนการปรับพฤติกรรมตามแนวทางหรือทฤษฎีการปรับพฤติกรรมของ คาริช (Kalish)
 - กำหนดรูปแบบ และวิธีการเสริมแรง

- ดำเนินการจัดสร้างคู่มือตามความคิด และเข้าใจ จากนั้นนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ร่วมพิจารณา ตรวจสอบความเป็นไปได้ของกระบวนการปรับพฤติกรรมด้วยการ เสริมแรง
- นำคู่มือมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ
- นำไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

1.2 การตรวจสอบคุณภาพของคู่มือ

นำคู่มือไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิช่วยพิจารณาและประเมินระดับคุณภาพของคู่มือจากแบบประเมินคุณภาพคู่มือการปรับพฤติกรรมตามวินัยทางการเรียนด้วยการเสริมแรง

2. แบบบันทึกพฤติกรรมวินัยทางการเรียนก่อนและหลังการปรับพฤติกรรม

2.1 วิธีการสร้าง

- ศึกษาเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมิน แบบสอบถาม แบบบันทึกผลพฤติกรรมต่าง ๆ

- กำหนดรูปแบบการบันทึกพฤติกรรมตามวินัยทางการเรียนตามหัวข้อที่กำหนดไว้ในเนื้อหาของวิจัย โดยใช้วิธีการแจกแจงความถี่ของพฤติกรรม

- สร้างแบบบันทึกพฤติกรรมวินัยทางการเรียนตามที่กำหนดรูปแบบไว้

- นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิได้ร่วมพิจารณาและขอคำแนะนำ

- นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง สมบูรณ์

- นำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2.2 การตรวจสอบคุณภาพของแบบบันทึก

- ใช้แบบประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบบันทึกพฤติกรรมวินัย

ทางการเรียน โดยขอความร่วมมือจากผู้ทรงคุณวุฒิ และเพื่อนครู

3. แบบประเมินคุณภาพคู่มือการปรับพฤติกรรมวินัยทางการเรียนด้วยการเสริมแรง

3.1 วิธีการสร้าง

- ศึกษาเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมิน

- กำหนดรูปแบบ เนื้อหา และวัตถุประสงค์ของการประเมินคุณภาพของคู่มือ

- นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ

- นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข จนสมบูรณ์

- นำไปทดลองใช้

3.2 การตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมิน

- ใช้แบบประเมินความสอดคล้อง (IOC)
ของแบบประเมินคุณภาพคู่มือการปรับพฤติกรรมวินัยทางการเรียนด้วยการเสริมแรง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

.สถิติพื้นฐานทั่วไป

- ค่าเฉลี่ย (กาญจนา วัฒายุ , 2545 : 106)

$$X = \bar{X}$$

X = คะแนนดิบ

X = ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ = ผลรวมของคะแนนดิบ

N = จำนวนนักเรียน

- ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (กาญจนา วัฒายุ , 2545 : 112)

S.D. =

S.D. = ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X$ = ผลรวมคะแนนดิบของนักเรียน

$\sum X^2$ = ผลรวมคะแนนดิบของนักเรียนกำลังสองที่ละตัว

N = จำนวนนักเรียน

- ค่าร้อยละ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. วินัยทางการเรียน หมายถึง การกระทำหรือการแสดงพฤติกรรม ดังต่อไปนี้

1.1 มีความพร้อมในการเรียน ได้แก่ อุปกรณ์การเรียน สมุด หนังสือ

ครบถ้วน

1.2 ไม่ค่อย เล่น หรือทำกิจกรรมอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากการเรียนใน

รายวิชาภาษาไทย

1.3 ส่งงานและการบ้านตรงเวลา ครบถ้วน

1.4 ผลงานที่ทำมีความประณีต เรียบร้อย สะอาด แสดงถึงความตั้งใจ และความพยายามในการเรียนรู้และรับผิดชอบต่องานที่ได้รับ มอบหมาย

2. กระบวนการปรับพฤติกรรมวินัยทางการเรียน หมายถึง

2.1 กระบวนการเรียนรู้วินัยทางการเรียน

2.2 กระบวนการสร้างเงื่อนไข

2.3 กระบวนการปรับพฤติกรรมตามเงื่อนไข

2.4 กระบวนการตอบสนองพฤติกรรม

3. กระบวนการเรียนรู้วินัยทางการเรียน หมายถึง การจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้รู้และเข้าใจถึงความมีวินัยทางการเรียน ด้วยการอธิบาย

4. กระบวนการสร้างเงื่อนไข หมายถึง การสร้างข้อตกลงร่วมกันระหว่างครูและนักเรียนว่าการกระทำหรือไม่กระทำตามเงื่อนไขของวินัยทางการเรียนจะได้ผลตอบสนองอย่างไร

5. กระบวนการปรับพฤติกรรมตามเงื่อนไข หมายถึง การควบคุมการทำงาน การตรวจสอบการทำงานและการส่งงาน การรายงานตนเอง

6. กระบวนการตอบสนองพฤติกรรม หมายถึง การตอบแทนการกระทำในทางบวก และทางลบของนักเรียนด้วยวิธีการเสริมแรง

7. การเสริมแรง หมายถึง การให้สิ่งตอบแทนทางบวก ได้แก่ คะแนน คำชมเชย

เกียรติบัตร เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมวินัยทางการเรียน และการให้สิ่งตอบแทนในทางลบ ได้แก่ การตัดคะแนน การทำลงโทษด้วยการคุมประพฤติ

ผลการดำเนินงาน

ในการดำเนินงานวิจัย เรื่อง ผลการปรับพฤติกรรมด้านวินัยทางการเรียนในรายวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยกระบวนการเสริมแรง ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. เพื่อประเมินผลพฤติกรรมด้านวินัยทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน หลังจากการได้รับการปรับพฤติกรรมด้วยกระบวนการเสริมแรง

2. เพื่อประเมินผลความคงทนของพฤติกรรมด้านวินัยทางการเรียนหลังจากการได้รับการปรับพฤติกรรมด้วยกระบวนการเสริมแรง

3. เพื่อสร้างคู่มือการปรับพฤติกรรมวินัยทางการเรียนด้วยกระบวนการเสริมแรงที่มีคุณภาพตามมาตรฐานที่ยอมรับได้

ทั้งนี้จากการดำเนินงานเก็บรวบรวมข้อมูลปรากฏผลตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย ดังนี้

1. ผลการประเมินพฤติกรรมด้านวินัยทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ในรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน หลังจากการได้รับการปรับพฤติกรรมด้วยกระบวนการเสริมแรง
จากการประเมินพฤติกรรมด้านวินัยทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ในรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน หลังจากการได้รับการปรับพฤติกรรมด้วยกระบวนการเสริมแรง
ด้วยวิธีการบันทึกพฤติกรรม และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วย ค่าเฉลี่ย และร้อยละ จากจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
41 คน ปรากฏผลดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1

แสดงผลการบันทึกพฤติกรรมวินัยทางการเรียนก่อนและหลังการปรับพฤติกรรมวินัยทางการเรียนด้วยการเสริมแรง

ลำดับที่ พฤติกรรมก่อนปรับ (ค่าเฉลี่ย ความถี่พฤติกรรม 4 สัปดาห์ / 12 ช.ม.)
พฤติกรรมขณะดำเนินงานปรับ

(ค่าเฉลี่ย ความถี่พฤติกรรม 4 สัปดาห์ /
12 ช.ม.)

ความพร้อมในการเรียน ไม่คุยเล่น หรือทำกิจกรรมอื่น ส่งงานตรงเวลา ครบถ้วน ผลงานประณีต สะอาด
เป็นระเบียบ ความพร้อมในการเรียน ไม่คุยเล่น หรือทำกิจกรรมอื่น ส่งงานตรงเวลา ครบถ้วน ผลงานประณีต
สะอาด เป็นระเบียบ

1 5 4 5 2 7 7 9 8

2 4 5 4 2 8 9 8 8

3 8 10 7 8 12 12 11 11

4 6 5 3 2 9 9 8 9

5 6 6 4 3 9 10 9 9

6 5 7 6 3 8 11 10 9

7 8 9 9 7 11 12 12 11

8 9 8 6 9 10 11 10 11

9 5 5 4 3 9 8 9 8

10 3 4 2 2 3 9 11 7

11 4 5 4 3 9 11 11 7

12 4 4 4 4 10 8 9 9

13 6 5 5 4 9 9 11 9

14 5 5 5 4 9 9 12 11

15 8 6 9 6 12 10 11 7

ลำดับที่ พฤติกรรมก่อนปรับ (ค่าเฉลี่ยความถี่พฤติกรรม 4 สัปดาห์ / 12 ช.ม.)

พฤติกรรมขณะดำเนินงานปรับ

(ค่าเฉลี่ยความถี่พฤติกรรม 4 สัปดาห์ /

12 ช.ม.)

ความพร้อมในการเรียน ไม่ค่อยเล่น หรือทำกิจกรรมอื่น ส่งงานตรงเวลา ครบถ้วน ผลงานประณีต สะอาด เป็นระเบียบ
ความพร้อมในการเรียน ไม่ค่อยเล่น หรือทำกิจกรรมอื่น ส่งงานตรงเวลา ครบถ้วน ผลงานประณีต สะอาด เป็นระเบียบ

16 9 6 8 9 12 11 10 9

17 9 6 7 8 11 10 10 8

18 6 5 6 4 10 9 8 8

19 7 4 4 4 11 9 9 9

20 4 7 3 3 10 11 10 9

21 3 5 8 7 11 8 11 11

22 7 6 8 8 11 9 12 10

23 7 6 7 8 10 10 11 11

24 6 4 6 6 9 9 12 9

25 7 8 6 6 11 11 11 9

26 6 6 5 6 11 9 8 9

27 8 9 10 8 12 12 9 11

28 7 5 9 8 11 11 12 9

29 7 6 9 9 11 10 12 12

30 6 6 6 5 12 9 10 9

31 6 5 8 6 11 10 10 11

32 7 4 7 9 12 8 11 11

33 7 7 7 8 11 11 11 12

34 7 5 6 5 11 9 9 9

35 8 6 8 7 12 12 10 11

36 8 8 8 7 12 12 10 10

37 7 7 8 8 11 11 11 10

38 6 7 7 6 9 11 10 9

39 6 7 6 6 9 10 9 9

ลำดับที่ พฤติกรรมก่อนปรับ (ค่าเฉลี่ยความถี่พฤติกรรม 4 สัปดาห์ / 12 ช.ม.)
พฤติกรรมขณะดำเนินงานปรับ(ค่าเฉลี่ยความถี่พฤติกรรม 10 สัปดาห์ /

12 ช.ม.)

ความพร้อมในการเรียน ไม่ค่อยเล่น หรือทำกิจกรรมอื่น ส่งงานตรงเวลา ครบถ้วน ผลงานประณีต สะอาด
เป็นระเบียบ ความพร้อมในการเรียน ไม่ค่อยเล่น หรือทำกิจกรรมอื่น ส่งงานตรงเวลา ครบถ้วน ผลงานประณีต
สะอาด เป็นระเบียบ

40 9 9 9 10 11 11 11 12

41 5 4 4 4 9 8 9 9

รวม 261 246 257 237 416 406 417 390

เฉลี่ย 6.36 6 6.26 5.78 10.14 9.90 10.17 9.51

ร้อยละ 53.04 50 52.23 48.17 84.55 82.52 84.75 79.26

จากตารางซึ่งเป็นการเปรียบเทียบสะท้อนผลการดำเนินงาน
ผลการปรับพฤติกรรมด้านวินัยทางการเรียนด้วยการเสริมแรง พบว่า
นักเรียนมีความถี่ของการแสดงพฤติกรรมซึ่งเป็นตัวชี้วัดความมีวินัยทางการเรียนเพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนการปรับพฤติกรรม
ดังนี้

1. นักเรียนมีความพร้อมทางการเรียนเพิ่มขึ้นจากค่าเฉลี่ยร้อยละ 53.04 เป็นร้อยละ 84.55
สูงกว่าเดิมร้อยละ 31.51

2. นักเรียนไม่ค่อยเล่น หรือทำกิจกรรมอื่นนอกเหนือวิชาภาษาไทยเพิ่มขึ้นจากเดิมมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 50
เป็น 82.52 สูงกว่าเดิมร้อยละ 32.52

3. นักเรียนส่งการงาน ตรงเวลา ครบถ้วนเพิ่มขึ้นจากเดิมมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 52.23 เป็น 84.75
สูงกว่าเดิมร้อยละ 32.52

4. นักเรียนมีผลงานที่ประณีต เป็นระเบียบ สะอาด เพิ่มขึ้นจากเดิมมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 48.17 เป็น 79.26
สูงกว่าเดิมร้อยละ 31.09

2.
ผลการประเมินความคงทนของพฤติกรรมด้านวินัยทางการเรียนหลังจากการได้รับการปรับพฤติกรรมด้วยกระบวนการ
เสริมแรง

จากการที่ผู้วิจัยได้เว้นระยะการปรับพฤติกรรมด้วยการเสริมแรงไป 2 สัปดาห์
เพื่อพิจารณาถึงความคงทนของพฤติกรรมด้านวินัยทางการเรียนหลังการปรับพฤติกรรม
ปรากฏว่านักเรียนกลุ่มตัวอย่าง แสดงพฤติกรรมที่สะท้อนถึงความคงทนของการมีวินัยทางการเรียนดังนี้

ลำดับที่ พฤติกรรมหลังการเว้นระยะปรับ (ค่าเฉลี่ยความถี่พฤติกรรม 3 สัปดาห์ / 9 ช.ม.)

ความพร้อมในการเรียน ไม่ค่อยเล่น หรือทำกิจกรรมอื่น ส่งงานตรงเวลา ครบถ้วน ผลงานประณีต สะอาด

เป็นระเบียบ

1 6 7 7 6

2 7 7 7 6

3 8 9 8 7

4 7 7 7 7

5 7 7 6 6

6 5 7 7 7

7 8 8 9 7

8 9 8 8 6

9 7 7 7 7

10 7 7 8 7

11 8 8 7 7

12 7 8 8 8

13 6 7 8 7

14 7 7 9 9

15 8 8 9 7

16 9 8 8 8

17 9 7 7 7

18 6 7 8 8

19 7 7 8 8

20 8 7 9 9

21 8 8 8 8

22 7 7 8 7

23 7 7 7 6

24 6 6 7 7

ลำดับที่ พฤติกรรมก่อนปรับ (ค่าเฉลี่ยความถี่พฤติกรรม 4 สัปดาห์ / 12 ช.ม.)

ความพร้อมในการเรียน ไม่คุยเล่น หรือทำกิจกรรมอื่น ส่งงานตรงเวลา ครบถ้วน ผลงานประณีต สะอาด

เป็นระเบียบ

25 7 8 8 8

26 8 6 8 8

27 8 9 9 7

28 7 7 9 8

29 7 8 9 6

30 7 7 6 6

31 7 8 8 7

32 7 4 7 7

33 7 7 7 7

34 9 9 7 5

35 9 8 8 8

36 8 8 8 6

37 7 7 8 6

38 9 7 7 7

39 8 7 8 8

40 9 9 9 7

41 8 7 7 5

รวม 306 302 318 288

ค่าเฉลี่ย 7.46341463 7.365854 7.756098 7.02439

ร้อยละ 82.9268293 81.84282 86.17886 78.04878

จากข้อมูลที่ปรากฏในตาราง แสดงให้เห็นว่า
พฤติกรรมด้านวินัยทางการเรียนหลังจากที่ผู้วิจัยเว้นระยะการดำเนินการปรับพฤติกรรม
แล้วมาเริ่มสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนอีกครั้ง พบว่า

1. นักเรียนมีความพร้อมทางการเรียนค่าเฉลี่ยร้อยละ 82.92 เป็นร้อยละ 84.55
น้อยกว่าค่าเดิมในขณะที่อยู่ระหว่างการปรับพฤติกรรม ร้อยละ 1.63

2. นักเรียนไม่คุยเล่น หรือทำกิจกรรมอื่นนอกเหนือวิชาภาษาไทยค่าเฉลี่ยร้อยละ 81.84 เป็น 82.52
น้อยกว่าเดิมในขณะที่อยู่ระหว่างการปรับพฤติกรรม ร้อยละ 0.68

3. นักเรียนส่งการงาน ตรงเวลา ครบถ้วน ค่าเฉลี่ยร้อยละ 86.17 เป็น 84.75
สูงกว่าเดิมในขณะที่อยู่ระหว่างการปรับพฤติกรรม ร้อยละ 1.42

4. นักเรียนมีผลงานที่ประณีต เป็นระเบียบ สะอาด มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 78.04
น้อยกว่าเดิมในขณะที่อยู่ระหว่างการปรับพฤติกรรม ร้อยละ 1.22

3. ผลการประเมินคุณภาพคู่มือการปรับพฤติกรรมวินัยทางการเรียนด้วยกระบวนการเสริมแรง

จากการนำคู่มือการปรับพฤติกรรมวินัยทางการเรียนด้วยกระบวนการเสริมแรง ไปให้เพื่อนครูท่านอื่น จำนวน 10 คน ช่วยประเมินคุณภาพของคู่มือ ปรากฏผลดังนี้

รายการ 5 4 3 2 1

คู่มือการปรับพฤติกรรมด้านวินัยทางการเรียนด้วยการเสริมแรงมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์หรือเป้าหมายของการปรับพฤติกรรม 3 5 2 - -

คู่มือการปรับพฤติกรรมด้านวินัยทางการเรียนด้วยการเสริมแรงมีขั้นตอนหรือกระบวนการปรับพฤติกรรม

ที่ชัดเจน แสดงออกให้เห็นเป็นรูปธรรม 2 5 3 - -

คู่มือการปรับพฤติกรรมด้านวินัยทางการเรียนด้วยการเสริมแรงมีความสัมพันธ์กันระหว่างขั้นตอนหรือกระบวนการกับผลทางด้านพฤติกรรมของนักเรียน - 6 4 - -

คู่มือการปรับพฤติกรรมด้านวินัยทางการเรียนด้วยการเสริมแรง มีขั้นตอนหรือกระบวนการที่สามารถปรับพฤติกรรมด้านวินัยทางการเรียนได้จริง 1 6 3 - -

คู่มือการปรับพฤติกรรมด้านวินัยทางการเรียนด้วยการเสริมแรงมีการวัดผลประเมินผลพฤติกรรมที่แสดงออกชัดเจนเป็นรูปธรรม 3 5 2 - -

รายการ 5 4 3 2 1

คู่มือการปรับพฤติกรรมด้านวินัยทางการเรียนด้วยการเสริมแรง มีความสอดคล้องกับแนวคิดทางจิตวิทยาที่เกี่ยวกับพัฒนาการทางการเรียนรู้และพัฒนาการทางคุณธรรมจริยธรรม 4 6 - - -

คู่มือการปรับพฤติกรรมด้านวินัยทางการเรียนด้วยการเสริมแรงสามารถสนองตอบวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของโรงเรียนได้ 5 5 - - -

คู่มือการปรับพฤติกรรมด้านวินัยทางการเรียนด้วยการเสริมแรง สามารถสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ให้แก่แก่นักเรียนได้อย่างมีความสุข - 5 5 - -

คู่มือการปรับพฤติกรรมด้านวินัยทางการเรียนด้วยการเสริมแรง ตอบสนองความแตกต่างของนักเรียน 1 4 5 - -

คู่มือการปรับพฤติกรรมด้านวินัยทางการเรียนด้วยการเสริมแรง มีขั้นตอนหรือกระบวนการที่มีคุณภาพต่อการพัฒนาพฤติกรรมด้านวินัยทางการเรียนของนักเรียน 4 5 1 - -

รวม 23 52 25 0 0

ค่าเฉลี่ย 4.181818 9.454545 5.555556 0 0

ร้อยละ 23 52 25 0 0

จากตารางทำให้ทราบว่า คู่มือการปรับพฤติกรรมด้านวินัยทางการเรียนด้วยการเสริมแรง

มีขั้นตอนหรือกระบวนการที่มีคุณภาพต่อการพัฒนาพฤติกรรมด้านวินัยทางการเรียนของนักเรียน ดังนี้ ร้อยละ 23 เห็นว่าเหมาะสมมากที่สุด ร้อยละ 52 เห็นว่าเหมาะสมมาก และร้อยละ 25 เห็นว่าเหมาะสมปานกลาง

สรุปอภิปรายผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานวิจัยเรื่อง ผลการปรับพฤติกรรมด้านวินัยทางการเรียนในรายวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยกระบวนการเสริมแรง สามารถสรุปผลได้ดังนี้

สรุป

1. ผลการปรับพฤติกรรมด้านวินัยทางการเรียนด้วยการเสริมแรง พบว่า นักเรียนมีความถี่ของการแสดงพฤติกรรมซึ่งเป็นตัวชี้วัดความมีวินัยทางการเรียนเพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนการปรับพฤติกรรม ดังนี้

1.1. นักเรียนมีความพร้อมทางการเรียนเพิ่มขึ้นจากค่าเฉลี่ยร้อยละ 53.04 เป็นร้อยละ 84.55 สูงกว่าเดิมร้อยละ 31.51

1.2. นักเรียนไม่คุยเล่น หรือทำกิจกรรมอื่นนอกเหนือวิชาภาษาไทยเพิ่มขึ้นจากเดิมมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 50 เป็น 82.52 สูงกว่าเดิมร้อยละ 32.52

1.3. นักเรียนส่งการงาน ตรงเวลา ครบถ้วนเพิ่มขึ้นจากเดิมมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 52.23 เป็น 84.75 สูงกว่าเดิมร้อยละ 32.52

1.4. นักเรียนมีผลงานที่ประณีต เป็นระเบียบ สะอาด เพิ่มขึ้นจากเดิมมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 48.17 เป็น 79.26 สูงกว่าเดิมร้อยละ 31.09

2.

การประเมินผลความคงทนของพฤติกรรมด้านวินัยทางการเรียนหลังจากที่ผู้วิจัยเว้นระยะการดำเนินการปรับพฤติกรรม แล้วมาเริ่มสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนอีกครั้ง พบว่า

2.1. นักเรียนมีความพร้อมทางการเรียนค่าเฉลี่ยร้อยละ 82.92 เป็นร้อยละ 84.55 น้อยกว่าค่าเดิมในขณะที่อยู่ระหว่างการปรับพฤติกรรม ร้อยละ 1.63

2.2. นักเรียนไม่คุยเล่น หรือทำกิจกรรมอื่นนอกเหนือวิชาภาษาไทยค่าเฉลี่ยร้อยละ 81.84 เป็น 82.52 น้อยกว่าเดิมในขณะที่อยู่ระหว่างการปรับพฤติกรรม ร้อยละ 0.68

2.3. นักเรียนส่งการงาน ตรงเวลา ครบถ้วน ค่าเฉลี่ยร้อยละ 86.17 เป็น 84.75 สูงกว่าเดิมในขณะที่อยู่ระหว่างการปรับพฤติกรรม ร้อยละ 1.42

2.4. นักเรียนมีผลงานที่ประณีต เป็นระเบียบ สะอาด มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 78.04 น้อยกว่าเดิมในขณะที่อยู่ระหว่างการปรับพฤติกรรม ร้อยละ 1.22

3 . ผลการประเมินคุณภาพคู่มือการปรับพฤติกรรมด้านวินัยทางการเรียนด้วยการเสริมแรง

สามารถสรุปผลได้ ดังนี้ ร้อยละ 23 เห็นว่าเหมาะสมมากที่สุด ร้อยละ 52 เห็นว่าเหมาะสมมาก และร้อยละ 25 เห็นว่าเหมาะสมปานกลาง

อภิปรายผล

จากการดำเนินงานวิจัยครั้งนี้

ซึ่งได้รับผลการดำเนินงานสอดคล้องและสูงกว่าสมมติฐานที่ตั้งไว้ในเบื้องต้นการวิจัย ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ว่า

กระบวนการการปรับพฤติกรรมของนักเรียนนั้น ต้องคำนึงถึงเพศ วัย และความพร้อมของนักเรียน การที่ครูจะปรับพฤติกรรมนักเรียนที่อยู่ในช่วงวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่มีความคึกคะนอง ต้องการแสดงเอกลักษณ์เฉพาะตนของตนเอง และชอบฟังพาระบบหมู่เป็นหลัก อาศัยเพื่อนเป็นแกนในการคิด หรือกระทำกิจกรรม

ต่าง ๆ ตามกลุ่มของตนเอง ครูต้องนำหลักจิตวิทยามาช่วยในการปรับพฤติกรรม เด็กในวัยนี้

ไม่ชอบการถูกบังคับ สามารถเรียนรู้และคิดในเชิงนามธรรม เป็นเหตุเป็นผลได้ ดังนั้น กระบวนการปรับพฤติกรรมด้วยการเสริมแรง จะต้องคำนึงว่าการเสริมแรงและกระบวนการใดที่เด็กไม่ต้องการ และกระบวนการที่เด็กเกิดความสุขที่จะกระทำ ต้องนำมาใช้ให้ถูกเวลา นอกจากนี้กระบวนการปรับพฤติกรรมครูต้องเน้นให้เด็กได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน เพราะจำให้เด็กรู้สึกว่าการปรับพฤติกรรมของตนเองมีการพัฒนาด้วยความคิดของตน ไม่ใช่เกิดจากความคิดของครูทั้งหมด ถ้าเป็นความคิดของครูทั้งหมด และครูดำเนินการปรับพฤติกรรมเด็กเองทั้งหมด เด็กจะรู้สึกว่าการถูกบังคับ และเกิดความขัดแย้งทางความคิดและการกระทำตามมา นอกจากนี้ การเสริมแรงให้กับเด็กในวัยนี้นั้น ต้องเป็นการเสริมแรงที่อยู่ในความสนใจของเด็ก เด็กได้รับการเสริมแรงแล้วมีความหมาย การเสริมแรงต้องทำให้เกิดแรงจูงใจ และกำลังใจที่ดี ขณะเดียวกันการเสริมแรงในเชิงลบที่เกิดจากการสร้างเงื่อนไข ต้องไม่มุ่งทำร้ายจิตใจของเด็กให้เกิดความท้อแท้เบื่อหน่าย แต่ต้องกระทำให้เด็กเห็นว่าผลของการได้รับการเสริมแรงทางลบนี้เนื่องมาจากการกระทำของนักเรียนเอง ไม่ได้เกิดจากการกระทำของผู้อื่น เมื่อเด็กได้รับผลสะท้อนกลับของการไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขทางพฤติกรรมด้านวินัยทางการเรียน แล้วไม่ส่งผลดีกับตนเอง เด็กยอมเปลี่ยนพฤติกรรมให้เข้ากับเงื่อนไขนั้น ๆ ทั้งนี้ครูต้องคำนึงว่าการเสริมแรงทางลบไม่ใช่การลงโทษ หรือการทำร้ายร่างกายจิตใจของเด็ก แต่เป็นกระบวนการที่ทำให้เกิดความรู้สึกสำนึกถึงผลที่ได้จากการไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขนั่นเอง